

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

10 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 112

01-02-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം പദ്ധതി

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ എ. രാജ, ശ്രീ എം നൗഷാദ്, ശ്രീ ജി സ്റ്റീഫൻ, ശ്രീ ലിന്റോ ജോസഫ്</p>	<p align="center">ശ്രീ പി.എ.മുഹമ്മദ് റിയാസ് (പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം പദ്ധതി വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് നടത്തിയ ഇടപെടലുകൾ വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം പദ്ധതികൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷനെ സൊസൈറ്റി ആക്കി മാറ്റി. പ്രാദേശിക സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്ന തരത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷനെ മാറ്റാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സർക്കാർ നടത്തുന്നത്. ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷൻ പ്രവർത്തനം ശക്തിപ്പെടുത്താൻ നൂതന പദ്ധതികൾ വകുപ്പ് ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സർക്കാർ ആരംഭിച്ച സ്മിറ്റ് പദ്ധതി ആഗോള അംഗീകാരം നേടി. അഗ്രി ടൂറിസം നെറ്റ്‌വർക്ക്, സ്ത്രീ സൗഹാർദ്ദ വിനോദസഞ്ചാര പദ്ധതി, ടൂറിസം സുവനീർ നെറ്റ്‌വർക്ക് തുടങ്ങി വൈവിധ്യമാർന്ന പദ്ധതികൾ ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷൻ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്.</p> <p>ടൂറിസം മേഖലയിലെ ഏറ്റവും ബൃഹത്തായ നെറ്റ് വർക്കാണ് ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷന്റെത്. 25,188 പ്രാദേശിക യൂണിറ്റുകൾ മിഷൻ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 1,50,776 ഗുണഭോക്താക്കൾ മിഷൻ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ വരുമാനം നേടുന്നു. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ , ആർ ടി മിഷൻ യൂണിറ്റുകളിലൂടെ 12 കോടി രൂപ. പ്രാദേശിക വരുമാനം ലഭിച്ചു. 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷം ഇതുവരെ (2023 ഏപ്രിൽ മുതൽ ഡിസംബർ വരെയുള്ള മാസങ്ങളിൽ) 18.11 കോടി രൂപയാണ് യൂണിറ്റുകൾക്ക് ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന വരുമാനം.</p>
<p>(ബി) പ്രദേശവാസികളുടെ സഹകരണത്തോടെ പ്രാദേശിക വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയുംവിധം ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം രംഗത്ത് വിവിധ പദ്ധതികൾ രൂപപ്പെടുത്തിയതിന്റെ വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കാമോ;</p>	<p>(ബി) ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം എന്ന ആശയത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വില്ലേജ് ടൂറിസം, റൂറൽ ടൂറിസം, കൾച്ചറൽ ടൂറിസം, ഫെസ്റ്റിവൽ ടൂറിസം, എക്സ്പീരിയൻഷ്യൽ ടൂറിസം, ഫാം / അഗ്രി ടൂറിസം, പൈതൃക ടൂറിസം, ഫുഡ് ടൂറിസം, ടൂറിസത്തിലൂടെ സ്ത്രീ</p>

ശാക്തീകരണം, പ്രാദേശിക കലാകാരന്മാർക്കും വിവിധ രംഗകലകൾ, ആയോധന കലകൾ, എന്നിവയ്ക്ക് പ്രോത്സാഹനം, സുവനീർ/ പ്രാദേശിക കരകൗശല വസ്തുക്കളുടെ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള പ്രോത്സാഹനം, സ്റ്റോറി ടെല്ലിംഗ് പാക്കേജുകൾ എന്നിങ്ങനെ കേരളത്തിൽ സുസ്ഥിര ടൂറിസം വികസനത്തിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും അതിനാവശ്യമായ എല്ലാവിധ പരിശീലനങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടത്തി വരുന്നു. ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക, സാമൂഹിക, പാരിസ്ഥിതിക ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിവിധ എക്സ്പീരിയൻസ് ടൂറിസം പാക്കേജുകളുടെ നടത്തിപ്പ് വഴി വിനോദ സഞ്ചാരികൾക്ക് കേരളത്തിന്റെ വില്ലേജ് ലൈഫ്, കൾച്ചറൽ ഉത്സവങ്ങളും ആഘോഷങ്ങളും എന്നിങ്ങനെ എല്ലാ വിധത്തിലും കേരളത്തെ അടുത്തറിയുവാനുള്ള അവസരം ഒരുക്കി നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതുവഴി പ്രാദേശിക ജനങ്ങൾക്ക് ടൂറിസത്തിലൂടെ ചെറുതല്ലാത്ത വരുമാനവും ലഭ്യമാകുന്നുണ്ട്.

മിഷൻ 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം ആരംഭിച്ച തുടർന്ന് വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് സ്ത്രീ സൗഹാർദ്ദ ടൂറിസം പ്രവർത്തനങ്ങൾ. 'Inclusive Tourism' എന്ന UNWTO- യുടെ ആഹ്വാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ടൂറിസം രംഗത്തെ സ്ത്രീ സാന്നിധ്യം വർദ്ധിപ്പിച്ച്, ടൂറിസത്തിലൂടെ സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം എന്ന ലക്ഷ്യം വച്ച് ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണിത്. ലിംഗസമത്വത്തിനും സ്ത്രീ ശാക്തീകരണത്തിനും വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയായ UN Women- ന്റെ ഇന്ത്യയിലെ ഓഫീസുമായി ചേർന്നാണ് ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷൻ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ നടപ്പിലാക്കേണ്ട സേഫ്റ്റി ഗ്യാപ് അസ്സെസ്സ്മെന്റ് സ്റ്റഡി പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 6 പ്രദേശങ്ങളിലെ ജെണ്ടർ ഓഡിറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. 14 പഞ്ചായത്തുകൾ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. പുതുതായി 3688 പേർ സ്ത്രീ സൗഹൃദ നെറ്റ് വർക്കിന്റെ ഭാഗമായി. കേരളം സന്ദർശിക്കുന്ന വിനോദ സഞ്ചാരികൾക്ക് കേരളത്തിന്റെ തനത് സുവനീറുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി തുടക്കം കുറിച്ചിരിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് കേരള സുവനീർ നെറ്റ് വർക്ക് പദ്ധതി.

ഇതിനുപുറമെ ആരംഭിച്ച എക്സ്പീരിയൻസ് എത്തിക് ക്യൂസീൻ നെറ്റ് വർക്ക് പദ്ധതി, അഗ്രി ടൂറിസം നെറ്റ്

വർക്ക് എന്നീ പദ്ധതികൾ സംസ്ഥാനത്ത് നല്ല രീതിയിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു. കേരള അഗ്രി ടൂറിസം നെറ്റ് വർക്ക് പദ്ധതിയുടെ ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ് ഫോമിൽ 104 യൂണിറ്റുകൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. ഇതിനുപുറമെ 6,03,900 ആളുകൾ വിവിധ ഫാം യൂണിറ്റുകളിൽ സന്ദർശനം നടത്തി.

മുൻ വർഷങ്ങളിൽ ആരംഭിച്ച വിവിധ പങ്കാളിത്ത ടൂറിസം വികസന പദ്ധതികളായ പെപ്പർ, മാതൃകാ ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം ഗ്രാമങ്ങൾ, സ്കീറ്റ് എന്നീ പദ്ധതികളുടെ തുടർച്ചയായി ശ്രദ്ധേയമായ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിലും മേൽനോട്ടത്തിലും തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചു നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. പങ്കാളിത്ത ടൂറിസം വികസനം പ്രക്രിയയിലൂടെ 4 വർഷക്കാലം കൊണ്ട് ഘട്ടം ഘട്ടമായി ബേപ്പൂരിനെ അന്താരാഷ്ട്ര വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷം ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് ബേപ്പൂർ സമഗ്ര ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം പദ്ധതി. ടി പദ്ധതി വഴി 300 ലധികം പേർക്ക് തൊഴിൽ പരിശീലനങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ ആർ.ടി ക്ലബ്ബ് ബേപ്പൂരിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആർ.ടി.മിഷൻ യൂണിറ്റുകൾ അവരുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വ്യാപനം നടത്തുന്നതിനായി ഓൺലൈൻ ആയും, വിവിധ പ്രദർശന മേളകൾ, ഹോട്ടൽ/ റിസോർട്ടുകളിൽ പ്രദർശന വിപണന കാണ്ടുകൾ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും സൗകര്യമൊരുക്കി നൽകുന്നു. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി മൺപാത്ര നിർമ്മാണം, കരകൗശല വസ്തുക്കളുടെ നിർമ്മാണം എന്നിങ്ങനെ വിവിധ ലൈവ് വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ആർ.ടി ആന്റ് ടെക്സ്റ്റൈൽ ആർട്ട് ഫെസ്റ്റ് നടത്തുകയുണ്ടായി. അഞ്ചുദിവസങ്ങളിലായി രണ്ട് ലക്ഷത്തിലധികം ആളുകൾ പ്രസ്തുത ഫെസ്റ്റിൽ വരുകയും ഏകദേശം 53 കലാകാരന്മാർക്ക് ഈ ഫെസ്റ്റിനോട് അനുബന്ധിച്ച് ഉൽപ്പന്ന വിപണനം നടത്തിയ വരുമാനമായി 10,80,000 രൂപ ലഭിക്കുകയും ഉണ്ടായി.

സ്കീറ്റ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കടലുണ്ടിയെ പൂർണ്ണമായും ഗ്രീൻ ഡെസ്റ്റിനേഷൻ ആക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നു വരുന്നു.

(സി) സംസ്ഥാനത്ത് ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം സൊസൈറ്റി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ

(സി) കേരളത്തിലെ ടൂറിസം രംഗത്തിനാകെ മാതൃകയായ ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

	<p>ആയതിന്റെ പ്രവർത്തനവും ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങളും വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>കൂടുതൽ സ്വതന്ത്രവും, വിപുലവുമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷനെ ഒരു സ്വതന്ത്ര ഏജൻസിയായി 13-01-2023 തീയതിയിലെ സ.ഉ(കൈ) നം .02/2023/ടൂറിസം ആയി രൂപീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയുണ്ടായി. ടി സൊസൈറ്റി 2023 ഒക്ടോബർ 31-നു രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p>
<p>(ഡി)</p>	<p>പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ലൈഫ് എക്സ്പീരിയൻസ് പാക്കേജുകൾ ആരംഭിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ ലൈഫ് എക്സ്പീരിയൻഷ്യൽ ടൂറിസം പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് വിശദമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഡി) ഉണ്ട്. ഒരു പ്രദേശത്തെ പ്രധാന ആകർഷണങ്ങൾ , പ്രാദേശിക തൊഴിൽ, ഭക്ഷണം, യാത്രാ മാർഗ്ഗം എന്നിങ്ങനെ വിവിധ കാര്യങ്ങൾ കോർത്തിണക്കിക്കൊണ്ട് ഗ്രാമീണ ടൂറിസം മേഖലക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പാക്കേജുകളാണ് വില്ലേജ് ലൈഫ് എക്സ്പീരിയൻസ് പാക്കേജുകൾ. ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം സൊസൈറ്റി വിവിധ വില്ലേജ് ലൈഫ് എക്സ്പീരിയൻസ് പാക്കേജുകൾ നടത്തി വരുന്നുണ്ട്. നിലവിൽ കേരളത്തിൽ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിലായി ചെറുതും വലുതുമായ 140 എക്സ്പീരിയൻഷ്യൽ ടൂർ പാക്കേജുകളുണ്ട്. ഗ്രാമീണ ടൂറിസം മേഖലക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള മറ്റ് എക്സ്പീരിയൻഷ്യൽ ടൂർ പാക്കേജുകൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <p>വിലേജ് ലൈഫ് എക്സ്പീരിയൻസ് പാക്കേജുകൾ</p> <p>നേറ്റീവ് എക്സ്പീരിയൻസ് പാക്കേജുകൾ</p> <p>കൾച്ചറൽ എക്സ്പീരിയൻസ് പാക്കേജുകൾ</p> <p>ഫാം വിസിറ്റ് പാക്കേജുകൾ</p> <p>സ്റ്റോറി ടെല്ലിംഗ് പാക്കേജുകൾ</p> <p>ഫെസ്റ്റിവൽ ടൂർ പാക്കേജുകൾ എന്നിങ്ങനെ വിവിധങ്ങളായ പാക്കേജുകളും ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം മിഷൻ നടത്തി വരുന്നു.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ